

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Directorivm Ecclesiasticae Disciplinae, Coloniensi
praesertim Ecclesiae accommodatum**

Frangipani, Ottavio Mirto

Coloniae Agrippinae, 1597

VD16 F 2269

De vsuris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62032)

& procedere liberè & licitè possint, atque in eos seuerius
 Canonicis pœnis, & alijs, eorum arbitrio animadu-
 erant.

5. Ut autem hæc omnibus innotescant, vniuersis Or-
 dinarijs, Archidiaconis, & Archipresbyteris, in virtute
 S. obedientie mandamus, vt ea cum primum receperint,
 in Ecclesijs sui districtus, dū in eis populi multitudo ad
 diuina conuenerit, deinde verò semel in anno, & quoties
 eis expedire videbitur, vulgari sermone publicent, aut
 publicari faciant.

DE BLASPHEMIIS ET PERIURIIS.

VT a blasphemadi, temerè iuradi, b ac periurandi cō-
 suetudo, & facilitas, à finibus populi Christiani ex-
 terminetur, species horum peccatorū grauitas & enor-
 mitas, à Pastoribus & Concionatoribus ei diligenter ex-
 ponantur, & pœnæ quibus hæc crimina, ex Patrum san-
 ctionibus puniendæ & vindicandæ sunt, declarentur, at-
 que ab his, quibus ea iniuncta potestas est, ducantur in
 executionis vsum.

a Mat. 12. ca. Statuimus; De maledicis. Conc. Lateran. vlti sess. 9. §. Ad abolendam. b Le-
 uit. 5. & 24. Zach. 5. Malach. 3. Eccles. 13. 2. Regum 21. Ezech. 17. Eutichian. PP. 1. citat eum
 Burch. lib. 5. ca. 9. Conc. Aurelian. 3. ca. 5. Pim. PP. 1. Conc. Matif. 1. ca. 11. causa 22. qu. 4. & 5.
 ca. Querelam. ca. Tua nos de iureiuranda.

DE VSVRIS.

AD compescendam & infrenandam, insatiabilem v-
 suræ crudelitatem, quæ quod in consuetudinem
 venerit plurimorum, aut nullum aut paruum creditur
 esse peccatum, adeò vt inter negociatores non solū pau-
 ci nunc sint, qui pecuniam suam non dent ad vsuram;
 sed paucissimi planè, qui lucro illo sint contenti, quod
 leges ciuiles ad vsuram recipi permittunt, hæc decernimus,

Zzz

& ad

& ad declinationem atq; cautionem huius peccati, omnibus annuncianda sancimus.

2. Vfsura non solum diuina lege, tam antiqua quam noua, sed etiam lege naturæ prohibita est: vt quæ natura sua, iustitiæ commutatiuæ aduersetur, & ex suo genere peccatum mortale sit, nulloq; tempore alicui, ne ludæis quidem permissa. Quod autem leges ciuiles eam non puniant, & alicubi pro centum ad annū mutuo datis, duodecim supra sortem recipi permittatur, vsurarios à peccato non excusat, quemadmodum nec meretrices id circo à peccatis excusantur, quod ob vitanda grauiora peccata in populo tolerentur.

Exodi 22. Deut. 23. Psal. 14. Ezechiel. 18. & ibid. Hieron. Math. 5. Luc. 6. Ephes. 5. D. Ambrosius in lib. De bono mortis Concil. Nicen. 1. ca. 18. Concil. Eliberi in. ca. 20. Concil. Arelat. 1. ca. 12. causa 14. quest. 3 & 4. Exi lib. 5. tit. 19. & in sexto lib. 5. tit. 5. Stat. Sifrid. cap. 34. pag. 208. c. d. & alibi.

3. Vfurarius est, quicumq; pro mutuo id vltra sortem paciscitur, quod est vel pecunia, vel pecunia æstimabile.

4. Talis est qui ob pactam in longius tempus pretij solutionem, carius iusto rem vendit, & qui ob illam acceptatam vilius emit.

Statut. VVilhelm. ca. 14. pag. 167. b. & cap. 21. pag. 172. b. Statut. Frid. cap. 10. pag. 192. b. c. d. & c.

5. Qui rem aliquam vendens, vult vt accessio pretij, quæ prorogata solutionis tempore forsitan fiet, lucrum suum sit, & vt nihilominus indemnis habeatur, si contra, rei vendita pretium interim minueretur.

6. Qui vinum, oleum, aut rem quacunque aliam summo pretio vendit, vt emens eandem, venditori, gratioso planè pretio, mox reuendat.

7. Qui exigit solutionem redditus re perditæ, super quâ redditus, fuerat consignatus; nisi illius, qui soluere deberet, dolo vel culpa perierit.

8. Qui emens redditum obligat vendentem, ad illum, vel certo

certo tempore, vel cum emptori, vel illi pro quo emit, placuerit, redimendum.

9. Qui licet tutor vel curator, aut magistratus sit pupillorum, aut pupillarum; patrimonij eorum augendi causa, seu quouis alio prætextu, pecunias illorum, sub certo lucro singulis annis vltra sortem recipiendo, dat mutuas, retenta facultate repetendæ sortis, vbi ad maiorem ætatem pupilli vel pupillæ peruenerint, aut matrimonium contraxerint, vel aliàs ipse tutor, curator, aut magistratus voluerit.

10. Qui societatem inicit cum pacto, vt pecuniæ, quam confert, periculum sit penes accipientem, sortemq; sibi integram restitui cupit.

11. Qui mutuum dat, vt affecurentur merces suæ, quæ Ca. Navigã-
ti, De vsuris. mari vehuntur.

12. Qui mutuatur cum pacto, vt mutuaturus sibi vel alijs remutuet; agrum suum aut aliorum, iusta licet mercede colat; in mola sua molat; merces suas emat; officinã aut tabernam, aut scholam suam frequentet; pro se aut alijs fideiubeat.

13. Qui Principibus vel Reipub. ea lege mutuatur, vt sibi temporale aliquod præstent beneficium, vel vt tributa, vectigalia, aliãue distributa iusta onera, à se non exigant.

14. Qui accipit pignus fructificans, ea conditione, vt fructus quos deductis expensis inde accipiet, non computet in sortem.

15. Qui dat frumentum, oleum, vinum, vel quidquam aliud istius generis, vt aliud melius restituatur.

16. Qui eo pacto mutuatur, vt reddatur alio loco vel tempore, vbi vel quando res mutuata pluris valebit.

17. Qui licet mutuantes nullum pactum faciant, eotamen proposito ac intentione mutant, vt amplius accipiant quam mutuarunt.

18. Ex his alij vsurarij contractus deprehendi & iudicarij poterunt, & quam multos teneat vsurarum auaritia captiuos, cognosci: à qua neminem absolui posse declaramus, nisi restituatur quidquid per vsuram etiam mentalem acceptum fuerit, & res quidem fructifera vna cum fructibus acceptis restituantur, vsu verò consumptibiles, in specie reddantur cum damno, si quod aliter interea passus est.

19. Declaramus porrò ad hanc restitutionem obligari non solum hæredes, qui in defuncti vsuarij bonis succedunt, sed etiam omnes vsurarij cooperatores, licet nullum indè accipiant cōmodum, adeò vt nec hi Eleemosynarum largitione à restitutione excusentur, nec ab eadem exonerentur illi, etiam si nihil rerum vsura comparatarum superfit, si alia bona ab vsurario relicta sint, vnde fieri possit restitutio; nec licitè ab vsurario donum vel stipendium pro seruitio accipitur, quem constat, nihil præter id quod vsura corrasum est, habere: neque venditionis aut emptionis in bonis vsurarij iniri potest contractus; quo ille ad restituendum vsuras impotens redderetur.

20. Cum publici vsurarij ipso iure excommunicati sint, munera & oblationes eorum, vt iure statutum est, relinquantur, & ab Ecclesiæ arceantur ingressu, ac ne in mortis quidem articulo Ecclesiæ sacramenta eis administrentur, nisi de vsuris satisfecerint, vel de satisfaciendo, pro suarum viribus facultatum, idoneam præstiterint cautionem: præcipimusq; districtè omnibus iudicibus, aduocatis, secretarijs, notarijs, alijsque Christi fidelibus, ne vsurarijs in vsurarum causis aliquod præstent patrociniū, vel contractus vsurarios testimonio suo confirment, aut alio quouis modo approbent, sub pœna, pro excessus qualitate Ordinarij iudicio infligenda.

21. Vsurarij autem publici habeantur, qui vel per sen-

ten.

Stat. Sifr. ca.
14. pag. 47. b.
Stat. V. nich
bol. ca. 12. pa.
54. d.

Ib. pa. 46. d.
55. a.

